

Hirtelen halál a közlekedésben

Góbl Gábor

OMSZ

2014. október 11.

Közlekedéstudományi Egyesület

**Az ember, a jármű és a környezet szerepe a közlekedési
balesetekben**

Hirtelen rosszullét és sérüléssel/halállal járó közlekedési baleset összefüggése idős vezetők esetében

- 1996 – 2000 New South Wales, Ausztrália
- 409 ≥ 60 (70% ffi) vezető: hirtelen rosszullét után karambol
- 62.1%-ban a kocsiban ülők legalább egyike megsérült, vagy meghalt

Lama L., Lamb M.: The association between sudden illness and motor vehicle crash mortality and injury among older drivers in NSW, Australia
Accident Analysis and Prevention 37 (2005) 563–567

Adjusted associations between sudden illness, personal characteristics, other risk factors, and crash outcomes in NSW Australia, 1996–2000

		Adjusted OR (95% CI) ^a
Sudden illness	Yes	5.58 (4.54–6.85)
	No	1.00
Male		0.69 (0.65–0.73)
	Female	1.00
Age		
	≥75	1.36 (1.29–1.44)
	60–74	1.00
Alcohol	Above limit	0.96 (0.89–1.02)
	Below limit	1.00
Speeding	Yes	1.62 (1.44–1.83)
	No	1.00
Road feature	Yes	1.19 (1.09–1.23)
	No	1.00
Driving error	Loss of control	2.20 (1.94–2.50)
	Others	1.00

^a Adjusted for age, sex, alcohol, speeding, fatigue, day of week, weather, night-time, road feature, and driving error.

Svéd kisváros egy éves adatai

(Lindqist 1991)

- 41 000 lakos – 1 év alatt 632 közlekedési baleset (15,3/1000)
 - (A sérültek 23%-a szerepelt csak a rendőrségi nyilvántartásban)
 - A sérültek között 49 (7,8%) gépjárművezető
 - 4 (8%) : hirtelen rosszul
- Herner et al. 1966): 1%
 - Waller (1973): Epilepsziások, cukorbeteg: kétszeres gyakoriság a normál népességhez képest, szívbetegek: 60%-kal magasabb gyakoriság

Hirtelen halál természetes okból vezetés közben

- Csúcs a hatodik évtizedben
- ISZB 83%-ban
 - csúcs a hetedik évtizedben– a vezetés kardiovascularisan megterhelő?
- Nők: 2,6%-ban
 - egy nagyságrenddel kisebb, mint általában a hirtelen halál körében- kevesebbet vezetnek, mint a férfiak?
- 50%-ban a jármű álló helyzetében
- Ritka a súlyos baleset

Idős vezetők végzetes baleseteinek analízise

- A svéd nemzeti közlekedési baleseti archívum kutatása 2002 – 2004: 65 év felettiek: 152 eset
- A baleset előtt a vezető természetes okból hirtelen meghalt: 30 eset (19,7%), többnyire egyjárműves baleset

Skyving et al. Accident Analysis and Prevention 41 (2009) 253-58

OHCA OMSZ Utstein 2012-2013

CPR mérlegelve	17193	100%	
A helyszínen lakás	12401	72%	
Férfi nem	11200	65%	
Kardiális eredet	11092	65%	
Észlelt keringésmegállás	12180	71%	
OMSZ CPR	11924	69%	100%
Szemtanú CPR	5907	34%	49,5%
Sokkolandó ritmus	2269	13%	19%
ROSC előfordult	3152	18%	26%
Az esemény túlélése a kórházig	2542	15%	21%

A kimenetel

OHCA OMSZ Utstein 2012-2013

	ROSC	Az esemény túlélése
Sokkolandó ritmus	43,9%	38%
Nem-sokkolandó ritmus	16%	12,1%
Férfi	31,6%	25,7%
Nő	21%	16,8%

Hirtelen halál járművezetés közben (?)

- 2012-2013: 11 924 OMSZ újraélesztési kísérlet
- 2012: 7 eset – 6 szíveredetű
 - 5 CPR kísérlet (4 ffi)
 - 2 sokkolandó ritmus – 1 sikeres CPR (a kórházig)
- 2013: 4 eset (mind ffi) – 1 szíveredetű
 - 1 CPR kísérlet
 - nem sokkolandó ritmus - sikertelen

Esetismertetés

(január, -7°C)

- karambol, 49 é ffi, kocsiban ül, „nem légzik”
- Bejelentés: 08:33
- Indulás: 08:34
- Helyszínre érke.: 08:36
 - Kamrafibrilláció, elhúzóódó újraélesztés (22 perc), végül sikeres defibrillálás
- Helyszínről ind.: 09:18
- Kórházba érke.: 09:22 (Maghő.: $33,4^{\circ}\text{C}$)
- Sikeres koszorúér-tágítás, másnaptól rehabilitáció

Összefoglalás

Hirtelen halál járművezetés közben

- Kevés releváns közlemény, a valós gyakoriság nem ismert
- A hajlamosító tényezők általában ismertek
 - Az egyes (potenciális) áldozatokra nézve jóval kevésbé tudottak
- A hazai adatok hiányosak/bizonytalanok
- A megelőzés fontos (lenne)

